

Gömmöt

VASÁRNAPONKÉNT MEGJELENŐ POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
MASARYK-TÉR 9.

Lapzárás csütörtökön este. — Kéziratok vissza nem adandók.

FŐSZERKESZTŐ

MÁRKUS LÁSZLÓ

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Egy évre 48 K, félévre 24 K, negyedévre 12 korona. — Egyes szám ára 1 korona.

Hírlapjegy engedélyezve a postagazg. 57,433—III—21. sz. rendeletével.

Ha az adó s illetve adózás kérdését tanulmányozzuk, akkor ezekre vonatkozólag az alábbi megállapításokra jutunk:

Adó alatt minden olyan közvetlen (vagy közvetett) szolgáltatást (fizetést) értünk, melyet az állam (vagy más ily joggal bíró közjogi személy) szükségleteinek fedezése végett egyenlő és általános mérték szerint követel polgáraitól, az adózóktól. Az adófizetés általános polgári kötelesség. Az állam ugyanis jogosan követelheti, hogy fenntartásához valamennyi állampolgár ereje és képessége szerint hozzájáruljon. Az államkiadások majdnem egészben az adókban találják fedezetüket. Az adóztatás főforrása a jövedelem. Adóalany mindenki, aki jövedelme vagy a birtokában lévő adótárgy után adót fizetni tartozik. Az adóforrás azon értékösszeg (jövedelem vagy vagyon), amelyből az adózó adótarozásait fizetheti. Az adóforrásnak tulajdonképpen csak a jövedelemnek volna szabad lenni. Az adózás adókiadás alapján történik. Az adókiadás az egy-egy polgár által fizetendő adóösszegnek megállapítása. Az állami adóztatás korlátozott. Az államnak ugyanis egyik főcélja kell hogy legyen a vagyonbiztonság előmozdítása, az általános jólét fejlesztése. Minthogy pedig az adóztatás a jövedelem egy részének az elvonása az állampénztár javára, az oly adó és adóztatás, mely nem törődik a polgárok vagyonbiztonságával és gazdasági érdekeivel, hanem az adókiadásnál önkényesen ott és annyit vesz fel, ahol és amennyit talál, — az állam egyik főcéljába ütközik. Az adóztatási jog legfeljebb addig a

határig terjeszhető ki, melyen túl az egyes adóalanyok romlása következne be. Az adószedésnek vannak feltételei. Az adózás ismeri az adóelengedést, mely lehetővé teszi az adótarozásnak leszállítását (törlését) oly címen, melyek az adókiadáskor feltételezett fizetési képességet vagy tönkretették vagy tetemesen gyengítették. Az adóelengedés (leszállítás, törlés) nemcsak az adózó személyi létezésére való joga, hanem azt az államkincstár érdeke is igazolja, mert a megokolt és jogosan kérelmezett adóelengedés megtagadása az adóköteles személyek gazdaságát megronthatja s az adózót a jövőre teljesen fizetéképtelenné teszi. Ezek volnának dióhéjban és csak nagy körvonalakban az adóra és az adóztatásra vonatkozó elvi megállapítások.

Az adószedés humánus feltételeit alig veszik figyelembe s az adóelengedést (leszállítás, törlés) csak ritkán gyakorolják. Az adórendszer a lehető legbonyolultabb, azonkívül igen sok esetben igazságtalan is. Az adónemek tömkelege követeli pénzünket, vagyonunkat és minden adózónak adószakértőnek kellene lenni, hogy kötelezettségeit átértse s rendezhesse.

Existenciák tönkremennek. Iparosaink nem dolgoznak, kereskedőink nem árulnak, a gazdáknak nincs jövedelmük, a munkásoknak nincs munkájuk, az öslakos lateiner osztály keresete a minimumra redukálódott, gyáraink gépeinek kere-

kei, ha el nem szállították őket, az állásban megrozsdásodtak, de az adórendszeren változtatás még sem történik.

Mi lesz, ha ez így megy tovább? Mi lesz, ha a kivetett adókat kéréletlenül behajtják? Mi lesz, ha az adóalanyok teljesen tönkremennek?

Itt van a legfőbb ideje, hogy a kormányzat az országszerte felhangzó panaszkiáltásokat meghallgatva, adóelengedésekkel, részletfizetési kedvezményekkel, adóleszállításokkal és a legmesszebbmenő engedményekkel segítsen sürgősen addig is a bajon, amíg az adórendszer gyors és gyökeres megváltoztatása be nem következik.

Uj ünnepnapok.

Irta: Holéczyné J. Ilona,

II.

Felmérhetetlen az anyák szeretete, áldozata. Hányszor nélkülöznek, elszünnednek megalázó rabszolgasorsot, dolgoznak, titánokként küzdenek az étellel, hogy megtartsák a belőlük szakadt új életet. Hogy egyengessék az utat, melyre gyermekük lába lép s elhárítsanak minden akadályt, mely jövőjüknek útját állja. A büszkék — ha kell — megalázkodnak, a gyöngék hőroszokká magasztosulnak a szeretetben. A legönzettebb szeretetben. Mert az új élet megy a maga útján, a saját egyéni céljai, eszméi, boldogsága felé. És ha megtorpannak az elindult sorsok és elbuknak a köveken, sebzettek, vérzőn, lerongyolva, megtépve, kifosztva, mindenkitől elhagyva, az anyaszív az egyetlen, amely akkor is magához ölel és szeret és megszászszorozva érzi a kint, amely neked fáj. És csak szeret. Áldozatos nagy szeretettel, azzal a tudattal, hogy a testből szakadt élet önmagáért van, leg-sajátosabb tulajdona annak, akit más, — talán idegen — utakra sodort a végzet, melyekre csak aggódva szerető lelke kísérheti imádkozva, áldón.

Ami jót és szépet az élettől kaptunk, azt a gyermekkor adta. A tiszta örömeiket, ragyogó napokat, napsugaras, gondtalan, hittel teli esztendőket, mert mellettünk volt őrzőangyalok az édesanyánk. Amikor az élet sodródásában eltávolodtunk tőle, keserű utóíze lett az örömeink s minél nagyobb a hullámverés körülöttünk, annál égetőbben élt bennünk a vágy visszatérni régi gyermek-önmagunkba, keserű könnyekben elsírni hajszás napok fájdalmát s lemosni a sarat, mellyel megdobált az élet. Megbujni az ölelő karokban, megfűrésztetni sebzett lelkünket az igaz szeretet tiszta vizében. És ha a szív, mely-

nek dobbanása egy volt a miénkkel, — porlad már és nincs a világon hely, ahol üzött lelkünk nyugalmat találna, milyen jó lehajolni a kis hant fölé, el-sugni fájdalmas titkunkat, könnyek záporában megtisztulni s érezni a szeretetet, mely onnan is kísér...

*

Mi szegény epigonjai régi dús koroknak, hová meneküljünk elsírni gyilkos évtizedek világfájdalmát? Mi jutott nekünk a pogányság magamegfeledező természetű ölelkező nagy örömeiből? mi későbbi korok ünnepeinek ragyogásából, szépségeiből? Az egyházak ünnepeinek fénye megfakult a világégés mindent felperzselő tüzeiben s a civilizáció egyre fokozódó életritmusában elfáradtunk.

Elmult idők simogató, lelket nyugtató romantikájából itt-ott száll fel egy kis szürke hamufelhő s a realizmus nem tud pihenő napokat írni a feketék végételenjébe. Az élet marakodásában sebzett lelkünk hol találhatna pihenő helyet? Egy napot, a melyen a dűbörgő gépek zakatolása elhalkulna, elcsittulna a száguldó, vad életritmus, a nagy tülekedés simogatássá szelidülne s harcos hétköznapi egyformasága a legszebb emberi érzésben robbanna ki egy egyetemes nagy ünneppé. Hogy a meghajszolt ember alámerüljön a felcsapó hullámokban s a kigyult ünnepi tűzeknél melengesse didergő, kifosztott lelkét.

Ahogy minden kor embere kereste és megtalálta a maga ünnepét, úgy keressük és találunk mi is. Az idő méhében érik az eszme, a gondolat, bár még bizonytalan feltörő sóhajokban, de utat készít új ünnepek felé.

Azért nem véletlen és nem ötlet a mai ünnep. Több annál. Mélyebben fekvő okok rugói feszülnek benne.

Az emberiség lelkének belső kényszerből fakadt megnyilatkozása. Egy generáció utkeresése, áhítozása új ünnepek után, melyben az egész emberiség felnyög egy ki nem formálódott hangban, hogy a pusztító lángok üszkei fölött találkozzon adjon egymásnak. És mert nagy a szükség és nagy, nagy a lelkek sivársága, olyan értéket keres, amely igaz s olyan ünnepet, amely örök és közös emberi. A kort érezzük belőle, az örömeink, a belső tűzek felgyulladását. Nem extázisban robbanó duhajos élet-örömeink, nem karneválos, bohókás, festett álarcok hazugsága s nem a daliás korok ünnepeinek vágya ez, de fájdalmas nosztalgia, valami gyöngéd lelki érzések után, hogy megtisztuljon a nagy lelki ölelkezésben. Hogy megtalálja nagy tévelygésében elprédált hitét s a földet borító nagy sötétségben önmagára leljen. És templomot épít új napok ünnepeinek, hogy visszatérjen oda, a honnan elindult, hogy egy szent áldás tisztító-tüzeiben térdet hajtsen s ünnepet szenteljen annak, kitől életet nyert: az édesanyának.

A losonczy magyar dalosünnepre készülő

RIMASZOMBATI MAGYAR DALEGYLET

nyilvános főpróbája

junius 5-én, csütörtökön este 8 órakor a Polgári Olvasókörben.

Kölcsönöket

építkezéshez és tavaszi
beruházásokhoz a leg-
előnyösebben nyújt a

TATRA BANKA

fiókja Rim. Sobota.

**A Magyar Nemzeti Munkáspárt
rimaszombati zászlóbontásához.**

Rövid pár esztendővel ezelőtt, mint szükség jelentkezett a politikai kaoszban a Magyar Nemzeti Munkáspárt gondolata és hogy nem ok nélkül, igazolja az a tény, hogy aránylag rövid idő alatt megvetette lábát Szlovénkón mindenütt, ahol magyar munkások laknak, ahol magyarok élnek: Losonc, Léva, Érsekújvár, Ipolyság, Rimaszombat, Fülek élő bizonyága, hogy a magyar munkásság kezd tisztán látni és csak a maga erejében bizhat a már százféle internacionálé közepett, azért maga vette kezébe a maga sorsát. Érthető is. A szocializmus eszméje maga a legtisztább emberi egyenjogúságot foglalja magában és hirdeti, is ennek dacára a csehszlovák szocialista pártok az államalakulat kezdetétől fogva a legelfogultabb sovíniszta politikát üzték az élet minden fázisában és csak a parlamenti választások idején hirdetik az egyenjogúságot, akkor támadják csak a magyar tökélyosztályt, (a csehszlovák kapitalizmust nem merik érinteni), gyakorlatban pedig a mindenkori kormányok hűséges csatlósai, sőt részesei és segédkezet nyújtanak mindenhez, ami Szlovénkó iparának leépítéséhez a gazdasági élet megbénítéséhez s a nemzetiségek megkülönböztetéséhez szükséges. — A kommunista párt sem ölelheti fel a magyar munkások érdekeit, mert, dacára internacionális voltának, a vezetők nem tudják magukat függetleníteni a prágai hatalomtól, aminek magyarázata nagyon egyszerű: mert hiszen a vezető emberek legnagyobb része cseh, akik mégis közelebb érzik a szívékhöz Prágát, mint Moszkvát.

A Magyar Nemzeti Munkáspárt gondolata tehát, mint szükség született meg. Valóban, amikor a világon senki nem törődik a magyar munkás jövőjével, amikor minden más munkáscsoport nemzeti alapon áll, miért tagadná meg a magyar munkás a maga fáját, miért tömörülne olyan lobogó alá, amely alatt a magyar kultúra, a magyar élet ellen vonultatják fel a tömegeket a magyarság ellenségei! A munkás éppen olyan része a nemzetnek, mint más emberfia, azért éppen jogai és kötelességei is vannak a nemzettel szemben, ezen jogokat és kötelességet akarják a magyar munkások gyakorolni, amit szét-szórva nem tehetnek meg, csak erős összetartással, a szervezetség erejével. A magyar munkásság élni akar. És ebben az élni akarásban a polgárság legerősebb kötelessége támogatni a munkásságot, mert az

egymásraultaltság és a nemzeti állomány megerősítésének a gondolata azt parancsolja.

Mi megértő szeretettel üdvözöljük a magyar munkásságot a zászlóbontás alkalmából és bizunk a magyar munkás jövőjében.

Telek A. Sándor.

Lévárt gyógyfürdőt

mindenkinek a legmelegebben ajánljuk, mert a folyó évben gazdát cserélt

BLASKO JÁNOS

személyében, ki nem kímélve nagyobb özszeget sem, teljesen renováltatta úgy a fürdőt, valamint a szálloda és étterem épületeit.

Szezonnyitó május hó 15.

és tart szeptember végéig.

Rádióaktív víz: reuma, ischias és bőrbetegségek ellen.

Elsőrangú konyha és napi penzió:

I. osztály Kc. 40—
II. " " " 30—

5—12

Irodalmunk új útjai

A szlovénkói magyar irodalom új útjai felől a múlt héten tanácskoztak Liptószentivánban.

A több részre széttagolt magyarság részekre bomlott életéhez képest szükségessé vált az egyes helyeken a külön-külön kulturális gondozás. Külön fejlődik tovább a megmaradt Magyarország, amely a fővárosban: Budapesten kifejtett centrumot örökölt a régítől, külön kell fejlődnie a romániai magyarságnak, külön a vajdaságinak és külön nekünk: a Csehszlovák köztársaság határai közé foglalt szlovénkói magyarságnak.

Az elszakított részek közül legkedvezőbb az erdélyi magyarság fejlődése, amely a múlt századokban is önálló életet élt és önálló fejlődésnek indult s így a multak nyomdokain hamarabb megtalálta most is a külön fejlődés útjait, mint mi szlovénkóiak vagy a vajdasági magyarság, akik nem voltunk elszakítva az évezredek fa sarjadoszó és virágzó törzséről.

Tizenkettedik esztendeje már, hogy különálló életet élünk és régi közös kulturánk maradványaiból sokat letaroltak a mostoha idők. A pusztulásokat ki kellett hevernünk és egy évtized multán itt az ideje annak, hogy új sarjak fejlődéséről gondoskodjunk.

Eddig is voltak Szlovénkón a magyar kulturának rügyezései és fejlődő bimbói, mert az itt élő magyarság az irodalom, művészet, hirlapírás, előadás terén kezdettől fogva megpróbált érvényre jutni és pedig el kell ismernünk, hogy a mostoha, ellenkező viszonyok elnyomó áramlatai közül mindig megújuló erővel hajtotta sarjait és ágait s azok közül sok igazi virág fejlődött és vált érett gyümölcsé.

De az eddigi törekvések tervszerűtlenül, alkalomadtán törtek elő a szlovénkói magyarság sorai közül az arra vállalkozók tollaiból és azért nem indulhattak állandóbb, biztosabb irányu fejlődésnek.

Most már itt az ideje, itt a tizenkettedik esztendőben a tizenkettedik órája annak is, is hogy biztosabb irányba, jobb mederbe tereljük a kultúra fejlődését, hogy annak erejét a nemzet javára biztosítsuk s a további széttagolástól megmentsük.

Amint a múlt évszázadok újraéledő magyarsága irodalomfejlesztő központokat hozott létre Kassán Kazinczy vezetésével, Keszthelyen Festetich gróf Helikonjában, Kolozsvárott leikes kulturális vezetésével: úgy most a szlovénkói magyarság vezetői is hasonló lelkes tömörülést próbáltak meg Szentiván fürdőn a szentiváni kuriában s ott tanácskoztak három napig a magyar irodalom és kultúra itteni újrászervezé-

séről és amint hirlük, eredménnyel kecsegtető, sikeres megbeszélések után olyan határozatokat hoztak, amelyek a jobb jövő reményét nyújtják a szlovénkói magyarság kulturális életének.

Ott voltak a magyar írók és hirlapírók képviselőin kívül a magyarság hivatott politikai vezetéi is: Szent-Ivány József és Szüllő Géza, akik évtizedes tapasztalataikkal sok hasznos és üdvös gondolatot vetettek föl a tanácskozások során.

A szentiváni kuria minden esetre sok pozitívumot hozott: a könyvkiadás új alapokra fektetését, írói ösztöndíjak kiadását, új folyóiratok létesítését, igazságos kritika tervét s ha a Kuria egyebet nem is hozott volna, minthogy felbraztette az olvasóközönség figyelmét a szlovénkói írókra s a szlovénkói kulturális problémákra, már teljesítette hivatását.

Az önálló szlovénkói irodalom fejlesztése kisebbségi létünk súlyos érdeke: bizonyítanunk kell, hogy önállóan is felismerjük problémáinkat s azon a magunk akarata szerint igyekszünk segíteni. A problémák felvetése, megoldani akarása, a magyarság életképességének bebizonyítása, kulturánk továbbfejlesztése s a csügedők ösztönzése pedig elsősorban íróink feladata s a szentiváni kuria ez írói célkitűzések szolgálatába állott. A közeljövő fogja eldönteni, milyen eredménnyel!

Tán.

**GAZDASÁGI
HITELBANK**

előbb: LOSONCZI HITELBANK
a LEGIOBANK affil. int.
rimavská sobotai fiókja:

előnyös feltételek mellett folyósít kölcsönöket, nyújt garanciákat, elfogad betéteket, vásárol valutákat és lebonyolít mindenféle banküzletet.

**A losonci országos dalosünnep
diszhangversenyének műsora:**

1 a) *Riszner Ede*: Jelige

b) *Horváth Ákos dr.*: Csendülj dalunk. Énekli a Losonci Magyar Dalegyület 50 tagu férfikara. Vezényli Riszner Ede karnagy.

2 *Lavotta-Hoppe*: A reményhez. Énekli a jubileumon megjelent összes daleygelet 500 tagu férfi együttese. Vezényli: Németh István László országos karigazgató.

3 a) *Kodály*: Bortal.

b) *Bartók*—*Németh*: Népdalok. Énekli a pozsonyi „Toldi Kör“ 60 tagu férfikara. Vezényli: Németh István László országos karigazgató.

4 *Kodály*—*Bartók*: Népdalok. Énekli a Losonci Magyar Dalegyület 100 tagu vegyeskara. Vezényli: Riszner Ede karnagy.

5 a) *Pogatschnigg Quidó*: Dal a dalról.

b) *Révfy Géza*: Szép Balaton partján. Énekli a Komáromi Dalegyesület 30 tagu férfikara.

6 *Bányász-dal*: (Szerzője ismeretlen). Énekli a Rozsnyói Dalosegyület férfikara. Vezényli Román János karnagy.

7 *Arany*: Falu végén kurta kocsmá. Énekli az Érsekújvári Iparosok Dalegyesületének férfikara. Vezényli: Patoky Ferenc karnagy.

8 a) *Erkel F.*: Elvénnelek csak adnának.

b) *Delly Szabó Géza*: Hét eredeti magyar népdal. Énekli a Komáromi „Egyetértés“ Munkásdalárda 60 tagu férfikara. Vezényli: Krausz Mór karnagy. Szünet.

9 a) *Thern*: Dalünnepen.

b) *Heckmann István*: Régi magyar dalok. Énekli a Lévai Dalárda 50 tagu vegyeskara. Vezényli: Heckmann István karnagy.

10 a) *Novák Károly*: Régi magyar nóták.

b) *Bátori Lajos*: Daloskar. Énekli a Komáromi Zsidó Egyházi Énekkar. Vezényli: Krausz Mór karnagy.

11 *Révfy—Bartalus*: Felleg borult... Népdaleygeleg. Énekli a Galsai r. k. Dalegyesület 25 tagu férfikara. Vezényli: Riszner Zoltán karnagy.

12 *Gaál F.*: Eredeti magyar dalok. Énekli a Losonci Magyar Dalegyület 100 tagu vegyeskara. A szólókat énekli: Riszner Edéné (szoprán), Fabriczy Rózsi (alt I.), Titkay Mancsi (alt II.) Vezényli: Riszner Ede karnagy.

13 *Noseda Károly*: Katalinpusztai nóták. Énekli a Rimaszombati Magyar Dalegyület férfikara. Vezényli Halász József karnagy.

14 a) *Sztonajovics Jenő*: Szenerád.

b) *Gáspár János*: Magyar daleygeleg. Énekli az Érsekújvári róm. kath. Egyházi Énekkar férfikara. Vezényli: Szendrey István karnagy.

15 *Kodály*: Mulató gajd. Énekli a pozsonyi „Toldi Kör“ 60 tagu férfikara. Vezényli: Németh István László országos karigazgató.

16 *Lányi és Hoppe*: Régi nóták. Énekli a jubileumon megjelent összes dalosegyletek 500 tagu együttese. Vezényli: Németh István László országos karigazgató.

A pünkösdi ünnepek alatt lefolyó országos dalosünnepen városunk magyarsága nagyszámban vesz részt s azon az összes társadalmi egyesületek küldött-ségileg képviseltetik magukat.

**A Kazinczy Könyv- és Lapkiadóvállalat
mint szövetkezet alapítási tervezete.**

A csehszlovákiai magyarság első kulturális munkakörű szövetkezetének alapítási tervezete megjelent s ebben a szövetkezet alapítói azzal a felhívással fordulnak a csehszlovákiai magyar közönséghez, hogy a szövetkezet alapításában részjegyek jegyzésével minél számosabban vegyen részt.

A részjegyek jegyzése, amennyiben a jegyezni szándékozók kezeihez a kibocsátott alapítási tervezet nyomtatványa nem jutott el, egyszerű levélbéli bejelentéssel is történhetik. A levélben meg kell írni az aláíró nevét, pontos címét, a jegyzett összeg nagyságát és azt, hogy az összeg befizetését egyszerre vagy pedig részletekben kívánja e az illető. Nagyobb összeg jegyzésénél az alapítók álláspontja szerint ugyanis tetszés szerinti részletekben történhetik a jegyzett összegek befizetése. A jegyzést a Kazinczy Társaság (Kassa, Éder-u. 9.) címére kell beküldeni. Ennek a beérkezése után az alapítás további módzatairól levélbéli értesítést küldenek.

Tájékoztatásul leközöljük a *Kazinczy Könyv- és Lapkiadóvállalat mint szövetkezet alapítási tervezetét*:

„Alulírott a nevem mellett jegyzett összeggel résztveszek a Kazinczy Könyv- és Lapkiadóvállalat által létesítendő szövetkezet megalapításában, amelynek célja bel- és külföldi magyar írók eredeti irodalmi műveinek, más nyelven irt irodalmi termékek fordításainak és irodalmi folyóiratoknak kiadása és ezek terjesztésének előmozdítása.

Kötelezem magamat, hogy a részjegyek árát a Leszámitoló és Közgazdasági Bank kassai fiókjánál két havi részletben befizetem.

Hozzá járulok ahhoz, hogy a megalakítandó szövetkezet alakuló közgyűlése állapítsa meg a 200 korona névértékű részjegyek visszafizetésének a módzatait, az évenként összehívandó rendes közgyűlés pedig a részjegyek kamatozási százalékát.

Tudomásul veszem, hogy a megalakítandó szövetkezet átveszi a Kazinczy Könyvkiadóvállalat teljes mai üzletkörét és könyvkészletét és ezért a nem készpénzbeni betétért 60.000 korona névértékű részjegy a Kazinczy Társaság nevére állíttatik ki.

Tudomásul veszem, hogy az alakuló közgyűlésen annyi szavazati jogom lesz, mint ahányszor 200 koronát ténylegesen befizettem, — hogy a részjegyek tulajdonában beálló bárminemű változást a szövetkezetnek be kell jelentenem s

A Gőz- és kádfürdő vendéglő és kerthelyiségében

május 31-én este és június 1-én délután kiválóan ritka szórakozási alkalom: **ILLÉS BÉLA** hírneves kassai cigányzenekara hangversenyez — Belépti díj nincsen,

Pazar világitás! — Kitűnő zene! — Pörkölt és zsványpecsenye sütés! — Mindennap frissen csapolt világos és barna sör! — 1 pohár sör 1 Kc.

Minden szombat és vasárnap este 9—12 óráig tánc, belépti díj nélkül! Nappali árak mellett!

hogy a szövetséget erre elővételi joggal bír.

Ezen aláírásom kötelező és vissza nem vonható. Amennyiben azonban a szövetséget 1930. december 31-ig meg nem alakul, a fenti pénztintézet köteles jegyzésem összegét kívánságomra minden levonás nélkül visszafizetni."

Gyermek-kocsik nagy választékban, a híres HIKO gyártmány gyári lerakata SZOYKA áruházában RIMASZOMBAT.

Régen történt meg Gömörben.

Írta: Bodrogközy Zoltán.

II.

Szabó Gyuri bácsiról.

Gyuri bácsinak foglalkozása olyan volt, hogy ugyszólván kénytelen volt folytonosan megalkuvásokkal dolgozni, mivel különben minden hat évben, a választáskor ki lett volna téve annak, hogy kibuktatják a polgármesteri székéből.

Nem volt szabad magára haragítania a választókat, nehogy ellene forduljanak és ezért folytonosan tojástáncot járt az igazság, méltányosság és a tapintat által diktált eljárások között.

Mikor egyizben valamely bagatelügben egy nagyszájú hentesnek nem adott igazat, ez hangosan kijelentette: — Majd lesz még polgármesterválasztás, akkor mutatom én meg, hogy ki vagyok!

— Ne bolondozzék uraságod — felelt rá mosolyogva Gyuri bácsi, akinek ez volt a kedvencz megszólítása — mert annak is csak a nemes város és a polgárság adja meg az árát, ha engem kibuktatnak a polgármesterségből! Ha más polgármestert választanak, annak is kell adni fizetést, ámde nekem meg nyugdíjat s így megint csak szaporodni fog a pótdadó, én pedig a nyugdíjamból láblógázva megélek s még hozzá nem is fog kelleni érette dolgoznom. Akkor majd ügyvédi irodát nyitok s majd uraságodat fogom ekzekválni!

Ez gondolkodóba ejtette a megbántott, nagyszájú henteset. Hogy ő még több pótdadót fizessen, a mostani polgármester meg láblógázva éljen a nyugdíjából! Ez természetesen sehogy sem fért az eszébe. Az irigység is azonnal dolgozni kezdett benne, sőt kipattantotta belőle ezt a megjegyzést:

— Micsoda! Hogy a polgármester ur ingyen kapja a nyugdíjat? De már azt sehogy sem vállalom!... Meg hogy még több pótdadót is fizessenek azért, hogy a polgármester ur a körmét piszkálhassa s engem ekzekválhasson?!... Ebből ugyan nem eszik! Csak maradjon meg polgármesternek, így legalább valamit dolgozik a fizetéseért. Azért sem fogok ellene szavazni, se ellene korteskedni!

Ezzel kirohant a hivatalból. Maga Gyuri bácsi beszélte el, hogy csupa irigységből mint lett az ő pártjának egyik legtekintélyesebb támasza Csumma uram!

*

Az alábbi témát ugyan már elirta előlem Lőrinczy György, jeles „Petőfista” barátom, elmondom azonban röviden hogyan keletkezett Gyuri bácsi „Salamoni” hírneve.

Valami ügyes-bajos civis panasszal fordult Gyuri bácsihoz, aki megunva már a hosszú lére eresztett jeremiádat, oda sem hallgatott az igazságát szépítő atyafira s kezével legyintve odaszólt:

— Látom fiam, hogy igazságod van, eredd ki s küld be azt a másik gazembert. — (Értve a panaszoltat.)

Az „egyik” kiment, utána az ajtón belül strázsáló János hajdu bevezette a „másik”-at. Ez is előadja a dolog mi-benlétét s az újra besompolygott panaszos élénk közbeszólásai között folyik a bagatel-tárgyalás.

Végre Gyuri bácsi látván, hogy ezek akárk is elgyőzik szóval s hogy az igazság alkalmasint a két előadás között van, csendet int s odaszólt:

— Látom fiam, neked is igazad van. Eredjtek ki a folyosóra, béküljétek ki, egyeztetek meg, aztán jőjétek be újra.

Az áldott lelkű Gyuri bácsi ugyanis jól tudta, hogy „többet ér egy sovány egyezés, mint egy kövér per”, azt gondolta, hogy odakint majd csak megpuhítják egymást az atyafiak, kiegyeznek s így legalább nem neki kell eldöntenie az ügyet.

János hajdu kitudszkolta a még folyton versenyt feleselő polgártársakat, de aztán meg nem állhatván a furcsa igazság fölött véleményének nyilvánítását, Stellungba vágta magát s — ami ismét a Gyuri bácsi patriarchális ügyviteli rendszerére mutat — bizalmasan odaszólt az urának:

— Kérem alássan, tekintetes polgármester ur, hiszen mind a kettőnek aligha lehet igaza?

— Neked is igazad van, fiam János, — válaszolt reá nevetve Gyuri bácsi, intve a hajdunak, hogy elmehet. S így adott igazat a harmadiknak is....

Nemcsak maga is jót nevetett a János véleményén, hanem még aznap délután maga beszélte el a városház előtt terpeszkedő „közvélemény padján” általános derűtlenség közt a jóízű jelenetet.

Igy ő Salamon királyt is lefőzte, mivel nem kettőnek adott igazat egy-ugyanazon ügyben, hanem háromnak.

*

Egy délelőtt azzal a panasszal állított be Oszkocsil uram, becsületes ácsmeszter Gyuri bácsihoz, Rimaszombat híres polgármesteréhez a hivatalba, hogy D. ur már két esztendeje lakik a kisebbik házban s még egy fityinget sem fizetett. Már föl is mondott neki, de az nem megy ki a lakásból s így, sem mint a méreggel étesse magát, ő inkább felgyújtja a házat, hiszen úgy sem hoz jó-vedelmet.

— Azt ne tedd fiam, mert akkor meg is károsodol és be is csuknak. Hanem mikor D. ur hosszabb időre elmegy hazulról, tanuk jelenlétében rakd ki minden motyóját a fatartóba, csukd be annak ajtaját, pecsételd le tanuk előtt, s mikor hazajön, add át neki a fatartó kulcsát, így legalább csak vagy a fatartódat nem használhatod, vagy kénytelenségből elköltözik.

Megköszönte Oszkocsil uram a jó tanácsot s leste a jó alkalmat. D. azonban megtudta a fenyegetőzést s egy napon azzal állított be Gyuri bácsihoz, hogy hát most ő mit csináljon?

— Mit csinálj fiam? Ne csinálj semmit, hanem ülj otthon, hogy az a bolond ember be ne válthassa fenyegetését s ki ne rakjon. Mivel hol akad olyan másik bolond, aki neked soha meg nem adom fejében lakást adjon. Örizz az ingyen lakást, mint a szemed fényét, mivel míg benne vagy nem tehet ellednek senki semmit.

Igy nyugtatta meg Gyuri bácsi a panaszoltat.

A végzet azonban D. urat egy félév múlva kiszólitotta az árnyékvilágból.

D. holtig azt tartotta, hogy senki sem volt neki olyan jó pártfogója, mint Gyuri bácsi, Oszkocsil uram pedig, hogy csakis a polgármester ur az egyedüli, aki a szegény embernek igazságos és bajt nem okozó tanácsot ad.

Gyuri bácsi pedig, mikor meginterjuválták ez ügyben, nevetve törülgette örökösön könyező, jóságos szeméit s megjegyezte:

— Látjátok fiaim, sokszor ilyen nehéz a panaszosnak is, meg a panaszolttnak is megnyugtató jó tanácsot adni s némely panaszt minden baj nélkül elintéz a Gondviselés.

Dr. Szabó Samuról.

A képzelt beteg. Szabó Samu dr. megyei főorvos beszélte el a következő esetet. Volt egy képzelt betegem, akivel már sok mindent próbáltam, hogy rögeszméjéből kigyógyítsam. Végre magam is beleuntam a folytonos panaszok hallgatásába s a radikális megoldást választottam.

Elmondtam neki, hogy a baja ellen csak egyetlen szer van, de az nagyon veszélyes, mivel ettől vagy teljesen meggyógyul, vagy rövidesen meghal s így nem merem neki felírni.

Ő azonban vállalkozott a veszélyes szer bevételére, de én két napi gondolkodási időt engedtem neki.

Két nap múlva újra kijelentette, hogy ő beveszi a veszélyes orvosságot.

Ekkor ráfogtam, hogy irok Budapestre a szerért s az 12 forintba kerül.

Bár fősvénynek ismertem, nem sajnálta a költséget s három nap múlva elvittem a budapesti vignettával ellátott apró üvegben a veszélyes orvosságot.

Most újból két napi gondolkodási időt adtam neki s két tanu előtt írást vettem tőle, hogyha e szertől meghalna, én nem leszek az oka, mivel ő maga kívánta annak a bevételét.

Ujabb három napig azzal huztam, halasztottam a szer beadását, hogy a nyilatkozatát közjegyzői okiratba kell foglaltatnia. Ezt is megtette.

Most 3 napi szigorú diétára fogtam. Ekkor a magammal vitt gyógyszer-tittem az asztalra s két tanu előtt ünnepélyesen fölhitvam, jelentse ki, hogy csakugyan beakarja-e venni a megrendelt orvosságot s mikor ezt is megtette — noha reggeli 8 óra volt — befektettem az ágyba s 10 cseppet czukorra csepegtetve beadtam neki.

Megmagyaráztam hogy ha 10 órára e szertől megizzad s az őt köptetni fogja, úgy mentve van, ha nem, úgy készüljön az utolsó útjára.

Hozzártartozóit fölhitvam, hogy vigyázzanak reá s azzal távoztam. Megjegyzé-ven, csakugyan egy, ekkor még nagyon drága, de ártatlan köptető szert adtam be neki olyan adagban, amelynek okvetlenül meg van a hatása.

9 $\frac{1}{2}$ órakor visszamentem. Elmondtam, de láttam is, hogy izzad s bőséges váladékok köp ki, de órára nézve, mondtam, hogy még nincs 10 óra, s így biztosat nem mondhatok s ott vártam be egész komolysággal, órával a kezemben a 10 órát.

Az orvosságtól is, de természetesen a félelemtől is izzadt, a hatalmas adag köptető hatalmasan operált s így 10 órára meg volt a hatás.

Sirva köszönte meg jószágomat. Én megdicsértem bátor vállalkozásáért s a különben teljesen ép, egészséges, élet-erős nő többé — legalább előttem — sohasem panaszkodott.

Szemlátomást erősödött s a képzelődés okozta bajából gyökeresen kigyógyult.

*

A honorárium. Sebész volt Perjessy bácsi, azonban szerényen viselkedvén s öreg ember lévén, a doktorok nem voltak ellene rosszakarattal.

Volt azonban egy rossz szokása, hogy az orvosi tanácsért elfogadott tyúkot, csirkét, tojást, gomolyát s ezzel az olcsó honoráriummal magához édesgetvén a népet, az orvosi díjazást nagyon lenyomta, pedig hát: „a pap is az oltárról él”, mondja a közmondás.

Egyszer a fiatal megyei főorvost kérte föl konzultációra, ezzel akarván megnyerni a jóakarátát, s együtt mentek el a beteghez falura, az öreg ur kocsiján.

Megvizsgálván a beteget, rendelték is annak orvosságot, azonban az öreg sebész még sok helyen megállott, itt is — ott is megnézett egy-egy beteget s kijövet mindig valami kosárba, papírba vagy kendőbe csomagolt dolgot hoztak utána, amit elhelyezett gondosan a kocsi ülése alatt levő ládába.

Már közel jártak a megye székvárosához, azonban még az utolsó faluban is megálltak egy helyen s egy kendőben 10—15 tojást fogadott el honoráriumképen, amit más hely hiányában kettejük közt a hátsó ülésen helyeztett el.

A főorvost már bosszantotta ez az eljárás, de nem tette szóvá, mivel gyermekkorában nem egyszer az ő ágyánál is előszakázott az öreg ur.

Hazaérve, amidőn leakart szállni a kocsi, a pokróczot rávetette a tojásokra s mintha felálltában megtántorodott volna, teljes súlyával ráült a pokróccal leborított tojásokra.

Ezekből természetesen azonnal rántotta lett, neki azonban nem ártott a sárga lé, mivel föl fogta a vastag löpökőrcz, az öreg sebész bácsi azonban szomoruan vakargatta a tarkóját s többé nem hívta konziliumra a tréfás főorvost.

*

A recept. A kiscgazda az olcsó János-okat szereti, nem tudva a munka, vagy tudomány értékét fölbecsülni.

Szabó Samu dr. gömörvárm. főorvos hatalmas szál ember volt, jólelkű, kedélyes, de hangos szavu, akinek sokszor nem volt türelme végighallgatni a szerzavas páciensek panaszkodását.

Egy reggel, éppen orvosi látogatásra készült, midőn egy sokbeszedű, városi kiscgazda állít be a rendelőbe s baja ellen rendelést kért.

Megvizsgálja, megírja a vényt s kezébe véve botját, kifelé tuszkolja az atyafit.

— Kérem fődoktor uram, mivel tartozom a receptért?

— Semmivel bácsi. Aki lakásomra jön s látom, hogy nem valami módos ember, annak én ingyen irok orvosságot.

Örült a palócza a dolognak, de megakaráván adni a módját, ötöl-hatol s végre mégis letesz az asztalra egy akkor forgalomban levő négykrajcáros.

— Ejnye, hát nem megmondtam, hogy nem kell fizetni a receptért — szólt föl paprikázva a főorvos. Látva pedig a „kungót” rákiált:

— Hát azt hiszi kend, hogy én borbély vagyok, 4 krajcárral akar engem kifizetni, mikor megmondtam, hogy nem jár érte fizetség? — azzal kiragadja a paraszt kezéből a vényt, bedugja a mellényzsebébe, egyet penderít a gazdán s utána dobván a négy krajcáros, megy a betegeihez.

A gazda fölveszi a négy krajcáros s nagy fejcsóválások között csendesen mormogva megy más doktort keresni.

Talán nem használt a más orvos orvossága, vagy mégis nagyobb bizalma volt a főorvoshoz, mert két hét múlva újra beállít hozzá s csak annyit mond ravaszul hunyorgatva:

— Eljöttem nagyságos ur azért a multkori receptért.

— Micsoda receptért? — szól az egész dolgot már rég elfeledő főorvos. — Azért, amit a multkor vissza tettszett venni tőlem, s ami itt maradt.

— Vagy úgy — szólt a doktor, eszébe jutván a négy krajcáros honorárium s mivel történetesen ugyanazon ruha volt rajta, előhuzza a mellényzsebből a vényt s a paraszt elébe tartva, azt mondja:

— Csakhogy most már két frt. ám az ára.

— Nem lesz az sok nagyságos uram? — szólt sóhajtván a palócza.

— Ha magának az egészségeért sok két forint, akkor elmehet — szólt a doktor s újra kifelé nógatja az atyafit.

Ez azonban előszedi a kelébebe akasztott zacskóból a két forintot, nagy fejcsóválások közt leteszi az asztalra s az átadott recepttel tova oldalogva mormolja magában:

— Kellott ez neked Andris? No de ha ilyen drága, úgy alkalmasint használni is fog? — s azzal elballagott a patika felé.

A Roykó-féle világhírű
Tiszaújlaki bajuszpedró
mindenütt kapható!

Dr. Marikovszky Gusztávról.

A bajba jutott doktor. Morózus természetű ember volt Dr. Marikovszky Gusztáv a mult század közepén. A tudomány folytán azonban nagy tekintélyben állott s az üresedésben levő megyei főorvosi állásra ő volt a valószínű jelölt.

Egy este jelentették neki, hogy három állítólag veszett kutya által megmart embert hoztak be a megye székvárosába.

Nagyobb társaság volt nála s azért a jelentést tevőnek csak annyit mondott, hogy zárják el azokat a városháza egyik nagyobb cellájába, majd reggel megvizsgálja őket és intézkedik.

Még akkor a Pasteur-féle oltási védekezés a jövő zenéje volt, a veszettség ellen nem volt gyógyszer.

Körülbelül éjjeli 2 órakor azzal költik fel a doktort a legjobb álmából, hogy a veszettség kitört a három emberen, egymást marják s utasítást kértek tőle, hogy mit csináljanak velők.

Az álmából fölucsudó, de még ugyszólván félálmban levő doktor mérge- sen szól reá az alkalmatlankodó városi hajdura:

— Verjétek agyon őket — s ezzel a fal felé fordulva elaludt.

A veszetektől féltő örök szószert vették a parancsot s a három embert agyonverték.

Nagy riadalom támadt ebből, M. drt kérdőre vonták. Hiába szabadkozott, hogy ő félálmban mondta e szavakat. Alig tudott megszabadulni a kriminálisból, de a főorvosi állás kutba esett.

Petőfi Rimaszombatban.

Uj részletek a költő életéből.

Ámbár György Dániel Petőfi Sándor legjobb barátai közé tartozott Gömör-Kishontvármegyében: Ferenczy Zoltán: „Petőfi életrajza”-ban csak azt említi fel róla, hogy általa küldte meg 1847 júliusában Petőfi tartozásának egy részét Kubinyi Rudolf várgedei földbirtokosnak.

György Dániel, Kölcsey Ferenc egykori patvaristája, a szépirodalom terén is feltűnt, mint a múlt évszázad harmincas és negyvenes éveinek folyóiratai bizonyítják (lásd erre nézve Kölcsey Ferenc patvaristája című cikket K. Napló 1923. évi 80. számában), György jó módban élt saját házában Rimaszombatban. A vármegyénél főjegyző volt, még fogatot is tartott. Gyakran feljárt Pestre, hol megismerkedett a nevesebb írókkal. Jó barátságban állott az 1840-es évek ünnepeit regényírójával, Kuthy Lajossal, kit stílusának lapályossága miatt Petőfi oly sokszor elítélt. — Czákó Zsigmondtól, a tragikus véget ért drámaírótól, György barátságának jeléül szép szelencét kapott. Kuthy és a korának irodalmi életében vezető szerepet vitt Vahot Imre időztek Rimaszombatban Györgynél és Vahot ott írta a Bányarém című szindarabját.

Petőfi azonban Györgyvel nem Pesten, hanem Rimaszombatban ismerkedett meg; mikor itt a nevezetes tisztujtáson Szentmiklóssy Antalt választották meg Abaffy János ellen első alispánnak 1845 május 28-án. Petőfinek Adorján Boldizsár gortvakisfaludi földbirtokoson kívül más barátjai is voltak a városban. Ott volt Berecz Károly, ki mint Zichy Manó magántitkára a választó nemesség egy részét vezette a tisztujtásra. — Bereczet Petőfi még 1843-ban színész korában ismerte meg Pozsonyban. Uti jegyzeteiben melegen emlékszik meg a költő azokról a rimaszombati barátairól, akikkel 1844 október 10-én Pesten együtt mulatott, mikor a Nemzeti Színházban a Szökött katonában utolsó fellépése után a Komlót felkereste. Széplaky Lajossal a felesége is fenn volt akkor Pesten és Széplakyról megjegyzi Petőfi: „aki igen jó fiu, hanem a felesége még szebb, mint ő.” Huszt János (Jenő) rimaszombati ügyvéddel különösen megbarátkozott borozás közben s a véletlen úgy hozta, hogy a vármegyeháza előtt a tisztujtáskor vele találkozzék először.

Huszt János meghívta magához Petőfit, aki rimaszombati tartózkodása alatt az irodalom terén is hírnevet szerzett, jó kedélyű ügyvéd vendége volt. Hogy melyik házban? Erre nézve eltérők az adatok. Részemről azt fogadom el, hogy a Kmetty-utcában, az özv. Szabó Mihályné háza mellett volt a Huszt János lakása, mert Gaskó Gyula, a kassai ref. egyház énekezője mint gyermek a múlt évszázad ötvenes éveiben oda látta bejárni a kereképeit, alacsony termetű barna fiskálist, széles karimájú fekete kalapjában, aktákkal hóna alatt. A tisztujtásra következő éjjel a vendégek sokasága miatt a későn hazatért Petőfinek Husztnál különben csak a pusztta földön jutott nyugvó hely; amint a költő utijegyzeteiben elpanaszolja. Nappal

nem sokat tartózkodott a lakásán Petőfi. Huszt és György a megyegyűlésen lévén elfoglalva, a tisztujtáskor Berecczel járta be a kortestanyákat, meg ott őgyelgett a Fő-téren a megyeháza előtt s nézte az ablakban ülő szép hölgyeket. Felment Bereczékhez is, mert a Berecz Károly atyja mint városi főjegyző a kálvinista templom melletti emeletes házban lakott. Legtöbbször megfordult mégis Széplakyéknál. Széplaky Lajos szolgabíró és jómódu birtokos volt Rimaszombatban. Feleségével a szép Szabó Teréziával, Szabó Károly városi pénztáros nővérével jelentékeny vagyont kapott. Emeletes ház is építtetett, a Három Rózsától csak egy ház által elválasztva, a Fő-téren. 1845-ben ritkaságszámba ment az ilyen épület még Rimaszombatban, mert a házak nagyobb részét földszintesek voltak.

Süteő István rimaszombati ügyvéd érdekes részleteket közölt a Petőfi Széplakyéknál tett látogatásairól.

Petőfi viselkedése teljesen megfelelt annak, ahogy magát egy Arany Jánoshoz írt levelében jellemzi: „Én olyan ember vagyok, hogy amely házba bemegyek, — szeretem magam hanyatvágni a ládán.” Hogy mennyire fesztelenül viselte magát Petőfi Széplakyéknál, a következő eset mutatja:

A Széplakyék házában első emeletén a szoba padlózatától az ablakpárkányig igen kevés a távolság. Petőfi egy gazdag ebéd után sehogyan sem találta kényelmesnek a kikönyöklést, hogy nézze a Fő-téren járókat. Kapta magát, kiült az ablakpárkányra és lábait lelógatta, a künn sétálók nem nagy épülésére. A Petőfi iránt érzett minden nagyrabecsülésére dacára, — Széplakyné még késő, aggkorában is megütközéssel emlegette a költő külön viselkedését. — Széplakyné barna asszony volt, de a gyermekkorban elhalt, akkor még csak 2 éves, Andor fia szőke haju édesatyjához hasonlított. Petőfi dédelgette a kis fiút, mindig azt szavaltta Vörösmarty után:

„Ahogy mosolyog istenadta fattya: legyen olyan mint az édesatyja.”

A „Gömör” egyik husvétii számában dr. Veress Samutól: „Mendemondák Petőfiről” cím alatt érdekes cikk jelent meg. Veress ebben felemlíti, hogy Petőfi ajánló sorokkal ellátott arcképét hagyta emlékül Széplakynénál, Süteő István azonban nem tesz említést arról, hogy a kép a család birtokában meg lenne.

A 22 esztendő Petőfinek különködéseit a rimaszombatiak elnézték. Ugy tekintették őt, mint elkényeztetett, rakoncátlan fiút. — Adorján Boldizsárnak jött az ötlete, hogy a Petőfi Rimaszombatban lételet a költőre, meg a vármegyére nézve is emlékezetes módon kellene megünnepelni. Közölte Kubinyi Rudolf-fal a tervet, melyet Szentmiklóssy első alispán is támogatott, a közgyűlést vezető Jankovich Antal helyettes főispánnal. Így történt, hogy Petőfit a táblabírák gyanánt kinevezendők sorába felvették.

Dr. Veress Samu közli először a vármegye jegyzőkönyvének kivonatát a Petőfit táblabíróvá történt kinevezéséről és eskütételéről 1845 május 29-én. A kivonat azért érdekes, mert megtudjuk abból, hogy a gömöriek közül kik részesültek

a Petőfiéhez hasonló megtiszteltetésben. A lelkészi karból különösen sokan lettek táblabírák. Így: Kolbenheyer Mihály esperes, Geduly Lajos, Borsody József simonyi ref. lelkész, kinek imakönyvéhez Tompa írta az előszót, Haviár Dániel, Csinder Antal, Simon Ábrahám, Vallentinyi Dániel. A földbirtokosok közül a Petőfi táblabírói közül fel-említendő: Szontagh Pál, a későbbi képviselő; Szentmiklóssy József, a népszerű Cimbus bácsi, akiről Vay Sándor tárcacikket írt; Draskóczy Gyula, a Tompa és Reményi barátja, később Sopronmegye főispánja; Máriássy Béla ismert író, az Erdélyi János tanítványa; Sebe Rudolf falusi földbirtokos, az én nagyatyám; Bónis Lajos alsószuhai birtokos. — Petőfinek György Dániel mint jegyző olvasta fel az esküformát. A nagy lírikusnak a kitüntetés örömet szerzett, amint utijegyzeteiből és Várgedéről Vahot Imréhez intézett nyílt leveléből kitűnik. — Hasonló eset csak 1847 őszén ismétlődött meg vele, mikor Nógrád és Zemplén szintén táblabírák díszes sorába iktatták.

A Petőfi életrajzról, megcáfolja a gömöri mendemondákat, megállapítja, hogy költőnk, jolsvaian szöve: „nem szeretett szesz italokkal foglalkozni.” Reá nem volt alkalmazható tehát az a mondat, hogy a madarat tolláról, az embert barátjairól itélik meg, mert barátjainak: Huszt Jancsinak és György Daninak a borivás igen kedves foglalkozásuk volt. Husztra vonatkozóan Petőfi az utijegyzetekben fel is hozza: „akire az ég úgy árasztja mindenemű áldását, mint ő árasztja magába a bort.”

Huszt és György nagyban portáltak Petőfit és az új táblabíró tiszteletére a Három Rózsában lakomát rendeztek. Itt oly esemény történt, amely bizonyítja a Petőfi „irgenyeges” voltát (így hívják a Rimavölgyén a mérges embert), másrészt a régi rimaszombati kereskedők anyagias felfogását.

A toasztzásban Petőfi, aki nem volt dikciós ember, alig vett részt; akkor egy Lovniczky nevű fűszerkereskedő, akit bántott, hogy a lakoma költségeiért megfelelő ellenértékben nem részesül, oda szólt Petőfinek:

— Tisztelt Petőfi ur! — Ha már ilyen szép ünnepélyt rendeztünk a tiszteletére hát legalább szavaljon nekünk egy verset.

Néhaj Ruzskay Gyula jánosi ref. lelkész közlése szerint erre Petőfi éktelen méregbe jött, vette a kalapját és ezekkel a szavakkal:

— A teremtését annak a boltosának, azt hiszi, hogy én csepürágó vagyok — ott akarta hagyni az egész társaságot. Huszt és György, a Lovniczky bocsánatkérése után csak nagy nehezen tudták maradásra bírni.

Petőfi 1845 június 1-én reggel ment el Adorján Boldizsár és Kubinyi Rudolf társaságában Gortvakisfaludra és Várgedére. Hogy Berecz Károly velük tartott-e? arról nincs feljegyzés, de két hét múlva vele jött vissza Várgedéről. Akkor Petőfi Bereczéknél időzött és az alsómalomnál fürdés közben majd belefult a Rimába. — Meg is jegyezte, hogy nem „tud jól uszni, mint sok magyar versirő kollegája, kik tengernyi vizenyős verseikbe sem fulnak bele.”

Petőfi Berecczel még aznap to-

vább utazott Losoncra és csak két év múlva, mikor házassággal végződő körútjára indult, tért be rövid időre ismét Rimaszombatba.

Dr. Kálniczky Géza.

HIREK

Időlétrán.

Rugékony inakkal
indulunk az utnak,
dacos merészséggel
fokról-fokra hágunk;
erőnk belesorvad,
arcunk ráncba fakul,
hajunk ezüstszőrke,
meggörnyed a hátunk.
A létra évfokán
nem jutunk magasba,
akarásunk tüzen
nem serceg erősrir;
kapaszkodó karunk
gyengén lehanyatlík:
a létra végfokán
ott les reánk a sír.

FOTO
cikkek

10%
kedvezmény

Sötét kamra

Argus.
GLASERNÁL.

Esküvő. Veres Emmy Rimaszombat és Pál László Velenceze, június hó 4-én házasságot kötnek. (M. k. é. h.)

Orvosi hír. Dr. Schwartz, specialista-operateur orr-, fül- és gégebetegségekben, megkezdte rendelését Losoncban, Železničná (Vasuti) ul. 15. szám alatt. Rendel. d. e. 10—12, d. u. 3—5 óraker.

Templomszentelés Mezőtelkesen. Pünkösdi hétfőjén ünnepélyes külsőségek között fogja felszentelni a mezőtelkesi átrenovált ref. templomot Péter Mihály, a tiszáninneni ref. egyházkerület püspöke.

Katonai zászlóavatás. A rimaszombati 9. határvasútszállóalj zászlóavatási ünnepélyt rendez június 7. és 8-ik napján. Az ünnepély különböző szakaszai a megyeházán, a piactéren s a városkertben zajlanak le, melyen a hadügyminiszter képviselőjében a kassai orsz. katonai parancsnok, Snejdár József jelenik meg. A zászló ünnepélyes átadása 8-án, vasárnap délelőtt 11 óraker történik, katonai díszfelvonulás kíséretében. Ezt megelőzőleg 7-én délután öt óraker a 16. gyalogezred zenekara hangversenyt tart a piactéren, vasárnap reggel 6 óraker pedig zenés ébresztő lesz. Délután a városkertben katonai gyakorlatok bemutatása következik. A díszbankettet vasárnap este a „Tátra” szálloda nagytermében tartja a tisztikar.

Harangszentelés Feleden. A feledi róm. kath. egyház az elmúlt vasárnap szenteltette fel a háboruban elrekvirált két szép harangjának helyére beszerzett két új harangot, szép ünnepség keretében. A szertartást Dittel István székesegyházi kanonok végezte nagy papi segédlettel a feledi templom előtt, ahová délelőtt 10 óraker bandérium és fegyverruhás leányok s a hívők nagy serege kíséretében ünnepélyesen megérkezett az állomásra. A szertartás végeztével Dittel István kanonok megható szavakkal esztelte a harangok célját és rendeltetését, majd ünnepélyes szent misét mondott, mely alatt Dr. Sándor János rimaszombati esp. plébános szlovákul, Mázik László esp. rimaszécsi plébános pedig magyarul hirdették Isten igéjét s a harangok szavának megértésére és meghallgatására buzdították a hallgatókat. — A szertartás alatt és az ünnepi istentiszteleten Lukács Irén tanítónő vezetése mellett vegyes karu énekkar szép énekeket adott elő ügyes betanítással és orgonakísérettel. A templomot a feledi leányok virágokba öltöztették ez alkalomra, mely zsúfolásig megtelt a hívők és a vidékről megérkezett idegenekkel. — Este kitűnően sikerült táncmulatság volt a fiatalság részére, amely oly jól sikerült, hogy hasonló Feleden régi idők óta nem emlékeznek.

A gimnázium tornadélutánja ma, vasárnap 2 óraker veszi kezdetét. A programot falragaszokon közölték. — Belépő díj nincsen. Önkéntes adományokat köszönettel fogadnak.

Bucsuszó. Megrongált egészségi állapotom következtében Rimaszombattól eltávolozni lévén kénytelen, kedves barátaimnak, ismerőseimnek ez uton mondom „Isten hozzád”-ot, kérve hogy emlékezetükben megtartani sziveskedjenek. Feled, 1930. május 25. *Molnár János* gazdatiszt.

Halálozás. Paál Lajos nyug. vármegyei főtitkár, május hó 25-én Sashalmon (Magyarország), életének 58 ik évében, hosszas betegeskedés után elhalálozott. A rimaszombati törzsgyökere Paál-családból származott elhunyt a régi Gömör és Kishont t. e. vármegyének évtizedeken át szorgalmas közigazgatási tisztviselője volt, aki az államfordulat után költözött el Gömörből. Halálát özvegye szül. Zathureczky Irma, leánya, unokái s kiterjedt rokonság gyászolja.

Tekepálya megnyitó. A helybeli róm. kath. olvasóegylet június hó 1-én tartja tekepálya-megnyitóját versenydobással és pörköltuzsonnával egybekötve.

A RIMASZOMBATI BANK, előbb Rimaszombati Takarékpénztár kedvező feltételek mellett eltagad betéteket, leszámítol váltókat és teljesít minden bankszakmába vágó megbízást.

A helybeli Magyar Dalegylet, mely, mint már jelentettük, részt vesz 32 tagu férfikarával a Pünkösdkor Losoncon rendezendő országos dalünnepen, elmenetele előtt, június hó 5-én, csütörtökön este 8 órakor nyilvános főpróbát tart a Polgári Olvasókör nagytermében. A főpróba iránt, melyen a Polgári Olvasókör közkedvelt 600 éves zenekara is közreműködik, városzerte óriási érdeklődés nyilvánul meg. A főpróbán a belépés díjtalan, de önkéntes adományokat a dalárda utazási költségeire köszönettel fogad a rendezőség. Külön meghívók nem bocsátatnak ki.

A szociáldemokrata párt népgyűlése. A helybeli szoc. dem. párt május 25-én délelőtt népgyűlést tartott a piacon, amikor Markovics Iván, nemzeti képviselő, volt miniszter, Schultz Ignác, a nyomdász szakszervezet titkára, Novák A. a dohánygyári alkalmazottak szakszervezetének titkára beszéltek a kevés számban egybegyűltekhez. A népgyűlést megzavarni igyekvő kommunisták közül a rendőrség kettőt előállított.

A Magyar Nemzeti Munkáspárt rimaszombati szervezete június 1-én (vasárnap) délután fél 4 órakor nyilvános népgyűlést tart, melyre a központ a következő előadókat küldötte ki: Hármornyi János titkár Léva, Mauks Sándor lapszerkesztő Losonc, Mónár Jenő Fülel. Népgyűlés után este 7 órai kezdettel a gőzfürdő kerthelyiségében táncmulatság lesz, melyre a közönséget ez uton is meghívja a rendezőség. Belépődíj személyenként 6 korona.

Bebizonyított tény, hogy a világ egyik legtekélyesebb hangszerét az **August Förster-féle zongoragyár** készíti. Az angol mechanikával ellátott zongorák, pianók és harmóniumokból állandó mintalakat van **Rábely Miklós** rimaszombati könyv- és papírkereskedőnél. — Igen kedvező részletfizetések.

A városkertről most, virágzó június idején írni föltötte aktuális. A megbecsülhetetlen park virágdiszben pompázik, mindenben meglátszik a gondos kerítészi kéz s csupán az utak azok, melyekre ráférne már egy kis homokozás. A városkertről vendéglő új bérlője, Paxián Géza igyekvő, figyelmes vendéglős, aki minden támogatást megérdemel. Árjai szolidak, kiszolgálás kifogástalan, mint legutóbb a nagy tömeget vonzó anyák napján is tapasztalhattuk. A rendőrségnek gondja kellene azonban, hogy legyen arra, hogy ünneppapokon és mulatságok alkalmával az autók ne helyezkedjenek el a sétálóhelyül szolgáló vendéglő és fürdőház előtti területen.

A Gölnic-patak halottja. Hétfőn délután a Gölnic-patak sztracenei szakaszán, amelyik a Coburg telepen folyik keresztül, holtan találták a vízben Knapik József 30 éves sztracenei lakost. A szerencsétlen ember feje teljesen a vízbe volt merülve s mellette feküdt kerékpárja is, úgy hogy minden valószínűség szerint kerékpár szerencsétlenségről van szó. Az előhívott orvos a halál okát megállapítani nem tudta, úgy hogy az ügyészség elrendelte a hulla felboncolását.

A tűzoltók nyári táncmulatsága június 15-én lesz. Derék tűzoltóink minden lehető anyagi támogatást megérdemelnek lelkesen végzett, őnzellen és feláldozó munkásságukért, de kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy a közönség köréből elhangzott vélemény szerint soknak találják ebben az amugy is gondterhes időben egy-egy testület vagy szervezet részéről a téli és nyári (évenként kétszeri) mulatság megrendezését akkor, amikor arra semmi nagyobb szükség vagy anyagi szempontból kényszerítő körülmény nincsen s így ezt a jövőben minden egyesületnek figyelembe kell venni. Véleményünk szerint a június 15-iki tűzoltó nyári mulatság nem eshet a közönség részéről ezen kifogás alá, sőt azt városunk polgárságának a legmesszebbmenőleg támogatni kell, mert tudomásunk szerint a mulatsága még mindig hiányos felszerelés s a város lakosságának tűzvédelmét és vagyonbiztonságát szolgáló önkéntes tűzoltó egyesület zászlójának beszerzésére rendezték s éppen ezért bizonyára most is nagy erkölcsi és anyagi sikert fog eredményezni.

Foto-kiállítás
a BOKOR-drogeriában
10% engedménnyel
május hó 20-tól — június hó 20-ig.
A legújabb ZEIS ICON SLÁGER
csak 110 Kč.
Vásároljon Foto-cikkeket a
BOKOR-drogeriában.

A rokkant egyesület közgyűlése. A csehszlovák köztársasági munkások rokkantségélyző és nyugdíjegylete 37. sz. fiókja május hó 25-én tartotta közgyűlést. Csapó József elnök üdvözlö a megjelent tagokat és a központ képviselőjében megjelent Fehér Ferencz titkár. Megnyitó beszédében rámutat azokra az okokra, melyek a központi vezetőséget az alapszabályok módosítására és a tagdíjak emelésére kényszerítik. Kéri egy fizető, mint a nyugdíjas tagokat, akiknek száma már 42, hogy igyekezzenek egyesületünknek saját körükben is minél több tagot szerezni, mert minél többen vagyunk, annál többet tud az egyesület is tagjainak visszaadni nyugdíj alakjában. — Közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentése alapján a fiók 1929. évi forgalmáról s a külön alapról szóló számadásokat, valamint a fiók múlt évi működéséről szóló évi jelentést egyhangul elfogadta és jóváhagyta s abból örömmel állapította meg, hogy fiókunk a múlt évben is 76 új taggal szaporodott s a taglétszám a múlt év végén 380 fizető és 35 nyudíjas tag. Egyben Homolya Andor pénztárnoknak a felmentvényt a szokásos fentartás mellett megadta. — A központi választmánynak az elmúlt évről szóló jelentését egyhangul tudomásul vette és működésükért elismerését nyilvánította a közgyűlés azzal a megjegyzéssel, hogy igyekezék minden munkásságával oda-hatni, hogy a rokkantak ellátására oly biztos alapot teremtsen, hogy azoknak nyugdíja független legyen a tagok számának növekedésétől vagy apadásától. Ezután következett Fehér Ferencz közp. titkár előadása az alapszabályok módosításáról és a tagsági díjak szabályozásáról. Közél egy óras beszédben ismertette azokat az okokat, melyek ezeknek keresztülvitelét szükségessé teszik. Közgyűlés a központi titkárnak előadását tudomásul vette, elnök pedig köszönetét fejezte ki a tartalmas előadásért. Választmány azon javaslata, mellyel a folyó év július 5 én Besztercebányán tartandó küldött közgyűlésre a fiók képviselőjében rendes küldöttül Csapó József elnök, pótküldöttül pedig Rábely Károly választm. tag kiküldését javasolja, egyhangul tudomásul vette. Ugyancsak egyhangul fogadta el a közgyűlés a rokkantellátás és a temetési segély szabályozására és mint új segélyezési ágazatnak a kiházasítási segélynek bevezetésére vonatkozó választmányi javaslatokat. A közgyűlés az elnökség éltetésével véget ért.

Balesetet idézett elő egy vigyázatlan kerékpáros. Az itteni kerületi bíróság 14 napi elzárással büntette meg Sztelik Imre 34 éves rimaszombati gazdálkodót, aki múlt tavasszal a Tátra-szálló előtt kerékpárjával elütötte Ko-

renkó Máriát, aki a vigyázatlan kerékpáros által okozott baleset következtében heteken keresztül állott kórházi ápolás alatt. — Az ítélet végrehajtását két évi próbaidőre felfüggesztette a bíróság.

Hangverseny a Konyha-kertben. Pompás szórakozási alkalom kínálkozik városunk zenekedvelő közönségének. Május 31-én (szombaton) este és június 1-én (vasárnap) délután a Konyha-féle fürdőkertben Illés Béla kassai hírneves cigányprimás kitűnő zenekara hangversenyez.

A magyar utlevél-vizumilletéket fel-emelték. A többszöri utazásra érvényes magyar vizum díja 70 Kč. helyett 73 Kč, az egyszeri utazásé pedig 37 Kč. (ezenkívül 6 Kč. levelezési illeték.)

Szerencsétlenül járt gimnazista. Okos József reálgimnáziumi tanuló hétfőn játék közben az intézet udvarán oly szerencsétlenül esett el, hogy lábát ficamította. Beszállították a kórházba.

Ivánék Rozsnyóra mennek. A kassai szezon június elseji zárása után ismét vándorutra kényszerülő Iván Sándor szintársulata vidéki előadásait Rozsnyón kezdi meg e hó 2-án.

A „Graf“ levesizesítő gyár reklamározás céljából e héten ingyen levest osztogatott a piacon, mikor is az e célra berendezett autó konyhája alig győzte ellátni a husleves pótlóra kíváncsi közönséget ingyen levestel.

Elítélték a vigyázatlan soffórt. Berceli László 22 éves hárskúti soffórt 14 napi elzárásra és 100 korona pénzbírságra ítélte a rimaszombati kerületi bíróság, mert autójával Krasznahorkáról hazajövet elütött egy járókelőt, aki a teljes sebességgel kanyarodó autót, melynek lámpái sem voltak kivilágítva, csak az utolsó pillanatban vette észre. A tanuk bizonyították, hogy a soffórt egyáltalában nem lassított a fordulóban s így a bekövetkezett szerencsétlenségért a felelősség őt terheli. A soffórt felebezett a kerületi bíróság ítélete ellen, a kassai felsőbb bíróság azonban helybenhagyta az ítéletet, ellenben annak végrehajtását két évre felfüggesztette.

Baldóci szénsavas gyógyviz
rendkívüli hatással bír a
hugyszervi bajoknál!
Győződjön meg!

Ne járjunk a sínek mellett. Közbiztonság elleni kihágás miatt 300 korona pénzbírságra ítélte a kerületi bíróság Czákó Mária 42 éves rimaszécsi lakost, aki az állomás forgalmi tisztjének figyelmeztetése dacára a vasuti vágányok mentén igyekezett lakása felé. Súlyosbíró körülménynek vette a bíróság, hogy az elítélt ellenszegült a hivatalos felszólításnak.

Szerencsétlenül járt biciklista. Bodor István feledi lakos Rimasimonyiból kerékpáron igyekezett hazafelé valamelyik este, amikor teljes sebességgel rohanó gépjének kormányja eddig ki nem derített oknál fogva hirtelen eltört s a biciklista lezuhant az uttestre egy kőrakásra, úgy hogy súlyos zúzódásokat szenvedett. Beszállították a rimaszombati kórházba.

MOZI. Május 31-én és június 1-én a hangos filmek műsorán is szereplő „Fehér árnyak” című Metro-film kerül bemutatásra, mely O'Brien híres regényének motívumait dolgozza föl. Főszereplők: Raquel Torres és Monte Blue. Egy orvos különös élményeiről van itt szó, ki rendkívüli módon egy magányos szigetre vetődik s itten drámai lefolyású kalandokon megy át.

Június 3-án „Jim Wellington rejtélye” c. Metro-film kerül sorra, mely az amerikai diákélet sok epizódját tárja elénk s a boxversenyes kulisszái mögé is enged bepillantást. A főszerepet Ivan Cwawford és William Haines játsszák.

Június 4-én a „Pat és Patachon mint potyautasok” c. filmben lesz alkalmunk szórakozni, a midőn e két kiváló humorista eddig tőlük nem látott produkciókat gyakorolnak s a kalandorok társaságában mutatkoznak be.

Június 5-én „Masa hercegnő mártírma” című orosz nagyfilm az utolsó Romanovok idejéből zárja le a heti műsort, melyben Clada Vitrix, a párisi opera primadonnája játsza a főszerepet.

Kino APOLLO mozgó

Szombaton május 31-én és vasárnap, június 1-én „Metro” nagyfilm! Óriási mű, hasonló eddig nem volt készült, érdekesítő, tanulmányos és elragadó. Filmezve az eredeti helyeken:

A FEHÉR ÁRNYÉKOK
Fősz. Monte Blue, Raquel Torres, R. Andrus.

Kedden, június 3-án nagy kettős műsor. Érdekes sportdráma a boxolók életéből:

Jim Veligton titka
és megrendítő dráma a katonai szökevényről és hitlen feleségről. Rendkívül érdekesítő történet:

Férj, asszony és feleség
Fősz. Norman Kerry, Pauline Stark, Marion Nixon, Kenneth Harlan, William Haines, Joan Crawford.

Szerdán, június 4-én igen sikerült vígjáték. Nevetéstől kacagásig: Nagy burleszk show:

Pat és Patachon potyautasok
Főszerepben: Pat-Patachon.

Csütörtökön június 5-én drámai mű az orvosok életéből, az utolsó Romanov uralkodásából:

Mása Hercegnő martírma.
Főszerepben: Párisi opera primadonnája, Elaxia Vitoix, Rounald Joubé, Jean Poulout.

Ezen film az orosz despota-uralom utolsó föllobbanásának megrendítő eseményeit eleveníti fel markáns erővel és drámai kilengésekkel.

Biciklit lopott. Takács István kassai lakos feljelentést tett az ottani rendőrségen, hogy vadonatúj kerékpárját az Éder-utca egyik háza elől, ahová egy pillanatra utközben betért, ismeretlen tettes elemelte. A biciklitolvajt a csendőrség Poprócsi Dezső rovottmultu 32 éves rimaszombati lakos személyében elfogta s most a kerületi bíróság négy hónapi fogházbüntetésre ítélte a bicikli lopásért már több ízben büntetett egyént.

A családi viszály revolveres finaléja. Bód A. Péter rimasimonyii gazdálkodót súlyos sérülésekkel hozták be a rimaszombati kórházba. A szerencsétlen ember afeletti elkeseredésében, hogy házában szinte állandó volt a veszekedés és felesége az utóbbi időben már el is akart válni tőle, Browning-pisztollyal háromszor magára lőtt. A családi viszály áldozata a gondos orvosi ápolás következtében már tul van minden veszélyen.

Hét hónapra itélték a borzovai csalót. Még a múlt év novemberében történt, hogy Vanyo János borzovai lakos Rákay László és Imre közismerten jó módu borzovai gazdák aláírásával ellátott váltóra 2000 K. kölcsönt akart megszavaztatni a pelsőci hitelintézzel. A bank igazgatója, aki sem a váltó benyújtót, sem az aláírókat személyesen nem ismerte, községi bizonyítványt kért Vanyo Jánostól személyazonosságának igazolásához, amit nevezett pár nap mulva prezentált is a bankban, ahol azonban az iratot rendkívül gyanusnak találták s így Rákayékat felhívták a személyes megjelenésre. Így derült ki, hogy nemcsak a váltón szereplő aláírók hamisak, hanem maga a községi bizonyítvány is egy elemista parasztyerek kezemunkája, amire Vanyo János valahogy megszerezte a község pecsétjét. A leleplezés után derült ki, hogy Vanyo János Lunyacska Gyula és Fischer Lajos kereskedőket is megkárosította különféle szélhámosságokkal. A csalót a rimaszombati kerületi bíróság most vont a felelősségre és hét hónapi börtönre, valamint 3 évi hivatalvesztésre ítélte.

Büntetik a zugrádiósokat. Az itteni kerületi bíróság mostanában két rádióügyben hozott ítéletet. Bodzó István rozsnói vendéglős és feleségét azért, mert rádiókészüléket engedély nélkül tartottak üzembelen, két-két hónapi elzárásra ítélték s ugyanezért a vétségért Hrosovszky Kelemen dobsinai asztalossegéd is hasonló büntetésben részesült. Mindegyik ítélet végrehajtását próbaidőre felfüggesztették.

Sikkasztó postaaltiszt. Lauko Vince 34 éves postaaltiszt az utánvétes levelek kézbesítésével volt megbízva a tornaljai postahivatalnál. A múlt szeptemberében 887.50 beinkasszált pénzzel megszökött a saját zsebére dolgozó altiszt, úgy hogy a csendőrség csak harmadnap tudta előkeríteni. A megtévedt postást most vont a felelősségre a rimaszombati kerületi bíróság s sikkasztásért félévi fogházbüntetésre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte. Az ítélet végrehajtását három évi időtartamra felfüggesztették.

SPORT.

Football.

Slávia Losonc-RPOS 4:0 (3:0). Bíró: Gottreich. — Félbeszakítva.

A Rpos Kovács középfedezet nélkül szárnyszegetten játszott, dacára annak, hogy soraiban ismét küzdöttek régi harcosai: Durda I. és Simon. A mérkőzésen uralkodó hőség a Rpos játékosokat — ellentétben a Slávia fizikailag fejlettebb együttessel — levette a lábukról. Mindehhez hozzájárult Gottreich bíró lehetetlen bíraskodása, amellyel katasztrófálisan sújtotta a Rpos-t, hibát-hibára halmozva, másrészt előidőzője volt annak a körülménynek, hogy nem tudván a fegyelmet fenntartani a pályán a csapatokkal szemben, sem presztízsét a közönséggel szemben, a közönség fenyegető magatartása miatt az ügyeletes rendőrbiztos kénytelen volt a II. félidő 15. percében a mérkőzés félbeszakítását elrendelni. A mérkőzés Rpos főlényel indult, azonban mindjárt kitűnt, hogy Altmann nem fogja bírni tartani a középfedezet posztját, ugyszintén Péter sem való fedezetsorba s tényleg első-sorban a fedezetsor gyengesége okozta a mérkőzés elvesztését, amelyben csupán Kocsis mutatott helytel közrel elfogadható játékot. A csatársor is gyengén funkcionált, Simon még nem tudott beleilleszkedni az új környezetbe. A csapat legjobbjai Markos és főleg Durda I. voltak. Andrásik többször hibázott, azonban mozgása elárulta, hogy helyes neveléssel jó kapus válhat belőle. A Sláviában kiváltak Hodzsa, Pentka, Bodon és főleg a kapus. Az I. félidő — eltekintve az első negyedórától — a Slávia főlényét mutatta. A II. félidőben a Rpos is többször veszélyesen támadott, de a bíró hibás ítélezése minden gólszerzési lehetősége megtörtött. Így történt a 15. percben is, amikor Simon lövését a kapus jóval a kapuvonalon túlról kaparta ki s a bíró nem ítélte gólt. Ugyanekkor a Slávia kapusa a reárohán Simon tetteleg bántalmazta, amit a bíró szintén nem torolt meg, a vitakozás közepette a nézők benyomultak a pályára, mire a rendőrbiztos a mérkőzés folytatását beszüntette.

A RME vasárnap a kiváló diósgyőri csapatot, a DVTK-t látja vendégül, amely csapat szereplése érthető érdeklődést vált ki.

A DVTK a következő felállásban szerepel: Czanik-Postainer, Szabó-Molcsány, Baroch, Chvojka-Mitterbach, Rác, Koisch, Kretz, Schvarc.

Fodrászok-Fogászok 4:2 (1:0). A szenzáció számba menő „kupa-döntő” mérkőzés a fodrászok főlényes győzelmével végződött. — Kezds előtt a csapatkapitányok emléktárgyakat cseréltek. A fodrászok hatalmas borotvával kedveskedtek a fogászoknak, akik a figyelmet egy mesterien elkészített, másfél-méteres fogkefével viszonozták.

A győztes csapatból főként Kocsis tűnt ki, aki nagyszerű középcsatárnak bizonyult. Kár, hogy igen magas testalkatu, mert néha ügyetlenül mozog. Igen jó volt Józsa Laci is, akinek még közelébe is alig mertek menni a máskülönben bátor fogász-gyerekek.

A fogászok legjobb embere Hó balhátvéd volt, aki pompás felszabadító rugásaival s ragyogó technikájával magával ragadta a közönséget. Aranyos volt Gelb is. A fogászok vereségüket Salzer távolmaradásával magyarázzák. Ezt nem tudta kipótolni még Dropka vendégszereplése és Paál Zolti könnyrefakasztó játéka sem.

Sch.—Herz bíró kevesebbet fütyült, mint amennyit tévedett.

Tennisz.

A RPOS május hó 29-én Márkus László elnökle alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek legfontosabb tárgysorozati pontja a tennisz-alosztály elnökének megválasztása volt. A tennisz-alosztály elnöke, Sichert Károly ugyanis az egész választmánnyal egyetemben megköszönt, amit a közgyűlés a legnagyobb sajnálattal vett tudomásul, mert Sichert Károlynak a helybeli tennisz-sport megszervezése, fejlesztése és megkedvelése terén hervadhatatlan érdemei vannak s önzetlen, sikereiben gazdag munkájával a tennisz-sport híveinek igaz

szeretetét és háláját érdemelte ki. A közgyűlés hálájának és szeretetének jeléül Sichert Károly elvülhetetlen nagy érdemeinek és a tenniszklub őszinte, igaz köszönetének jegyzőkönyvbe foglalását határozta el. — A rendkívüli közgyűlés a tennisz-alosztály új elnökévé egyhangú lelkesedéssel Schreiber Józsefet, a Rpos régi munkatársát, a lelkes sportbarátot választotta meg. — A rendkívüli közgyűlés után a tennisz-alosztály tartott klubülést, amelyen a többi tisztségeket a következőképpen töltötték be: Miskolczy Lajos pénztáros, Percz Béla ellenőr, Jellinek László intéző és Fényes Elemér dr. titkár. A választmány tagjai lettek: Altmann Ferenc, Benkovits Gyula, Derekas Endre, Kosiner Dezső dr., Pásztory Gyula, Ragályi Antal, Vajda Zoltán és Veress László rendes. — ifj. Báthory Andor és Bérczy László pótagtagok.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

Rábely Károly laptulajdonos.

Bizalmi állásra kerestetik oly intelligens leány vagy fiatalabb asszony, ki jól beszél szlovákul, magyarul és jól tud számolni. Pályázó kell, hogy valami biztosítékot nyújtson vagy egy jótállóval bírjon. Ajánlatok körülmények leírásával e lap kiadóhivatalába „**Leikiismeretes**” jellegére kérek.

Házvezetőnő.

40—50 év közötti életkoru, komoly, tisztességes nőt keresek **házigazdónőnek.**

Czim: megtudható e lap kiadóhivatalában

Fordítás.

T. CZ.

Délkárpati Ásványolajfinomító R.-T.

PRÁGA II.
Naplavni I.

Kérdésükre tudatja Önökkel a Királyi Angol Követség, hogy az Önök által szállított „GALTOL” márka autólajjal minden mértéken felül meg van elégedve és szívesen elismeri, hogy ezen olaj használatának egész tartama alatt különféle kocsijainál (Packard, Armstrong-Siddeley, Buick, Gräf & Stift), még a legcsekélyebb defekt sem észleltetett.

A Királyi Angol Követség
Prágában, 1930. január 15.

Kapható minden nagyobb községben és benzínállomásainknál.

Délkárpati Kőolajfinomító R. T. BRATISLAVA
Kerületi lerakata:

„LEFKOVITS” Rim. Sobota.

Viglaši ásványvíz

litéres üvegekben 80 fillérért kivánságra házhoz szállítva kapható:

NEUMANN MÁRTON

üzletében Rimaszombat Kiskut-utca.

Menyasszonyi kelengyéhez

SCHROLL-féle: sifon, vászon, batiszt, damaszt, paplanlepedő, ágylepedő.

Késmárki len: asztal- és ágyneműek.

Reganhard-féle: asztal- és ágyneműek

Szállodák és vendéglők részére: teljes berendezés asztal- és ágyneműben.

Kovács István áruháza

Rimaszombat Masaryk-tér.

Hatós. eng.

adóügyi felvilágosító

ingatlan-forgalmi, törlesztéses kölcsönöket szerző iroda.

Czégatulajdonos:

FLAMM,

volt adóügyi biztos Rimavská-Sobota (Rimaszombat.)

Jókarban levő használt

kétszárnyú üzletajtó,

két kirakat üveggel, vasredőnyökkel, egy nagy kétszárnyú üveges ajtó tokkal,

ablakok jutányosan kaphatók:

Wirtschafter Adolf

üveg- és porcellánkereskedésében. Ugyanitt egy jobb házból való fiu tanulóknak felvétetik.

A Pokorági-utca 12. számú ház eladó.

Eladó házhely

a Ferenczy-utcában. — Bővebbet: Dr. Reinitz fogorvosnál.

Autó- és gépjavitó-műhely

bérbeadó vagy teljes felszereléssel eladó Rimaszombatban, a város központjában, modern gépekkel berendezve.

Gőzvolkanizáló, autógén-hegesztő és edző kemenczével felszerelt két nagy műhely, raktár, garagek és lakással együtt azonnal elfoglalható. — Ugyanott olcsón eladók használt autók:

Laurint & Klement „SO” 6 üléses,

Kis Tatra 4 üléses,

Praga „AN” 1—15 tonnás teherautó.

Cim: a kiadóhivatalban.

A nagyérdemű közönség figyelmét felhívom, hogy tekintse meg

bel- és külföldi szövetekkel

dúsan felszerelt raktáramat, ahol a legszolidabb kiszolgálásban részesül. — Szíves pártfogást kér

MÉZES LAJOS,

úri szabó,

Rimaszombat, Gömöri-utca 12. (Dániel-féle ház).

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a gazdagon felszerelt és berendezett szőrmeáru-üzletem mellé — kiegészítésként — fővárosi módra berendezett

szőrme-megóvó intézetet

rendeztem be. Garancia mellett elvállalok szőrmebundákat, boákat és mindennemű téli ruháknak nyári moly elleni megóvását s egyszersmind ezeknek a javítását is.

Amidőn ezen szolgálatomat a n. é. közönségnek felajánlom, egyben kérem jóindulatu pártfogását. Tisztelettel: **LICHTIG szücs Rimaszombat.**

UJ POSZTÓ-ÁRUHÁZ!

Múlt hó 20-án megnyílt a Jánosi-utcában (a Wirtschafter-féle üvegüzlet mellett) LANG ALADÁR posztómaradék áruháza, hol mindenféle

bel- és külföldi férfiruha-szövetek,

bélések és szabókellékek rendkívül olcsó árban lesznek árusítva.

Megtekinthető minden vételkötelezettség nélkül.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

LANG ALADÁR.

Akar a cséplésnél naponta 100 koronát megtakarítani?

Akar olcsó és megbízható hajtóerőt?

akkor vegyen

Faszéngázgenerátort

és benzinmotorját alakíttassa

át **faszén gázüzemre**

a Mezőgazdasági Gépgyár és Öntőde R. T.-nál

Kúnova Teplicán (Pelsőcz mellett.)

RÁBELY KÁROLY

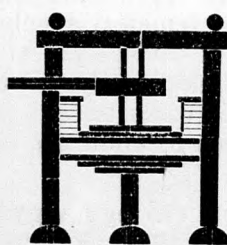
könyvnyomdája és könyvkötészete,

a „Gömör” kiadóhivatala

Rimaszombat, Masaryk-tér 9. szám

Alapított
1872-ben

Izléses kivitelben és jutányos áron készít mindenféle nyomdai és könyvkötészeti munkát. Műveket, táblázatokat, keresk. és ügyvédi nyomtatványokat, esküvői és mulatsági meghívókat, eljegyzési kártyákat, névjegyeket, gyászjelentéseket, koszorúszalagok nyomását stb.